

Tárgytematika / Course Description

Nemzet és kisebbség Európában

KGNB_NETM057

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Szabó Róbert Zoltán

Félév / Semester: 2020/21/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus témája a nemzeti kérdés, a nemzeti kisebbségek helyzetének politikatudományi elemzése elméleti szinten, majd a különböző nyugat-európai, illetőleg közép- és kelet-európai államokban – elsősorban a kisebbségi autonómiákra főluszáva.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) Nemzetfejlődés Európában, nemzet- és kisebbségfogalmak
- 2) A homogenizáló nemzetállam
- 3) Multietnikus állam, önrendelkezés, kollektív jogok, autonómia
- 4) Kisebbségvédelem a nemzetközi jogban (elsősorban Európában)
- 5) Nyugat-Európa nemzetei, kisebbségei
- 6) Autonómiamodellek (Aland, Dél-Tirol és egyéb esettanulmányok)
- 7) "Etnoföderális" államok: Belgium, Svájc
- 8) Etnoregionális államok az Unióban: Spanyolország, a brit devolúció
- 9) Közép- és Kelet-Európa nemzetei, nemzeti kisebbségei
- 10) Kisebbségi autonómiák az alrégiókban (Baltikum, Kelet-Közép-Európa, Balkán)
- 11) A határon túli magyar nemzeti kisebbségek helyzete
- 12) A magyarországi kisebbségvédelem és hazai kisebbségek helyzete

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Kollokvium a vizsgaidőszakban

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Győri Szabó Róbert: Kisebbség, autonómia, regionalizmus. Osiris, Budapest, 2006, 19-471.o.

Ajánlott irodalom:

- Altermatt, Urs: A szarajevói jelzõtűz. Etnonacionalizmus Európában. Osiris, 2000, 260 p
- Brunner, Georg: Nemzetiségi kérdés és kisebbségi konfliktusok Kelet-Európában. Bp. 1995
- Gyõri Szabó Róbert: Kisebbségpolitikai rendszerváltás Magyarországon. Osiris, 1998
- Joó Rudolf: Etnikumok és regionalizmus Nyugat-Európában. Gondolat, Bp. 1988
- Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek (szöveggyűjtemény). Rejtjel, Budapest, 2004
- Kovács Péter: Nemzetközi jog és kisebbségvédelem. Osiris 1996
- Pierré-Caps, Stéphane: Soknemzetiségű világunk. Kossuth, Bp. 1997
- Ring Éva: Államnemzet és kultúrnemzet választóján. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2004
- Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam. Napvilág, Budapest, 1998
- A Státustörvény (szerk: Kántor Zoltán): TLA, Budapest, 2002
- Tilkovszky Lóránt: Nemzetiségi politika Magyarországon a 20. században. Csokonai, Debrecen, 1998
- Alcock, Anthony: A History of the Protection of Regional Cultural Minorities in Europe. London, 2000, MacMillan
- Hannum, Hurts: Autonomy, Sovereignty and Self-Determination. Philadelphia, 1990, UPP
- Lapidoth, Ruth: Autonomy. Flexible Solutions to Ethnic Conflicts. United States Institute of Peaced Press, Washington, 1996